Paul Csavdari

Chipul divin și conștiința

Dacă pandemia a arătat cât de ușor poate fi sacrificată rațiunea de către cei care pretind că o reprezintă, ea a arătat și altceva, mai grav: cât de repede renunță omul la propria conștiință atunci când aceasta intră în conflict cu o autoritate vizibilă. În fața unei presiuni suficient de puternice — fie ea frica, promisiunea unui avantaj, dorința de a aparține majorității —, mulți au fost gata să își calce în picioare propria judecată morală.

Dar conștiința nu este o opinie trecătoare. Nu este nici un simplu reflex educat de cultură sau de obiceiuri. Este miezul prin care omul rămâne om, locul unde se întâlnește cu adevărul viu. Este ceea ce Scriptura numește „chipul lui Dumnezeu" în om: acea instanță lăuntrică pe care nimeni nu o poate lua și care nu se supune decât adevărului. Renunțarea la conștiință nu este doar o greșeală de moment, ci o trădare a acestui chip, o mutilare a ceea ce te face ființă liberă și responsabilă.

Adevărata autoritate asupra omului nu vine din afară, ci din acest chip divin dinăuntrul lui. De aceea, datoria morală supremă a fiecăruia este să-și urmeze conștiința, chiar dacă aceasta îl pune în opoziție cu orice altă autoritate — religioasă, politică, științifică, socială sau familială. A te supune orbește unei instanțe exterioare atunci când conștiința ta spune altceva nu înseamnă loialitate, ci trădare: trădarea propriei tale ființe și a Celui care ți-a dat-o.

Aceasta este, în ultimă instanță, linia de despărțire între cei care vor fi primiți ca fii și fiice ai lui Dumnezeu și cei care își pierd acest statut. Nu apartenența la o religie, nu respectarea unui set de reguli, nu poziția socială sau faptele vizibile îi fac moștenitori ai Împărăției, ci faptul că au păstrat vie conștiința și au refuzat să o vândă pentru siguranță, avantaje sau aprobarea altora. Cei care își prețuiesc mai mult chipul divin decât teama, cariera sau favorurile obținute prin renunțarea la el sunt cei care rămân liberi, chiar dacă plătesc un preț.

În schimb, cel care își înăbușă vocea conștiinței pentru a câștiga liniștea conformismului face un schimb fatal: renunță la ceea ce îl face fiu sau fiică a lui Dumnezeu pentru un confort trecător. În ochii oamenilor, poate părea prudent, echilibrat, chiar virtuos. Dar în ochii Celui care a pus chipul Său în el, este un om care și-a pierdut adevărata moștenire.

A asculta de conștiință nu este o opțiune între altele. Este obligația morală fundamentală a oricărui om, pentru că acolo, în acea judecată lăuntrică, se hotărăște dacă rămâne sau nu ceea ce a fost chemat să fie: un purtător al chipului lui Dumnezeu, liber și viu în adevăr.